

LITERATURA ROMÂNĂ

critică literară

din colecția Centrului de Informare al României

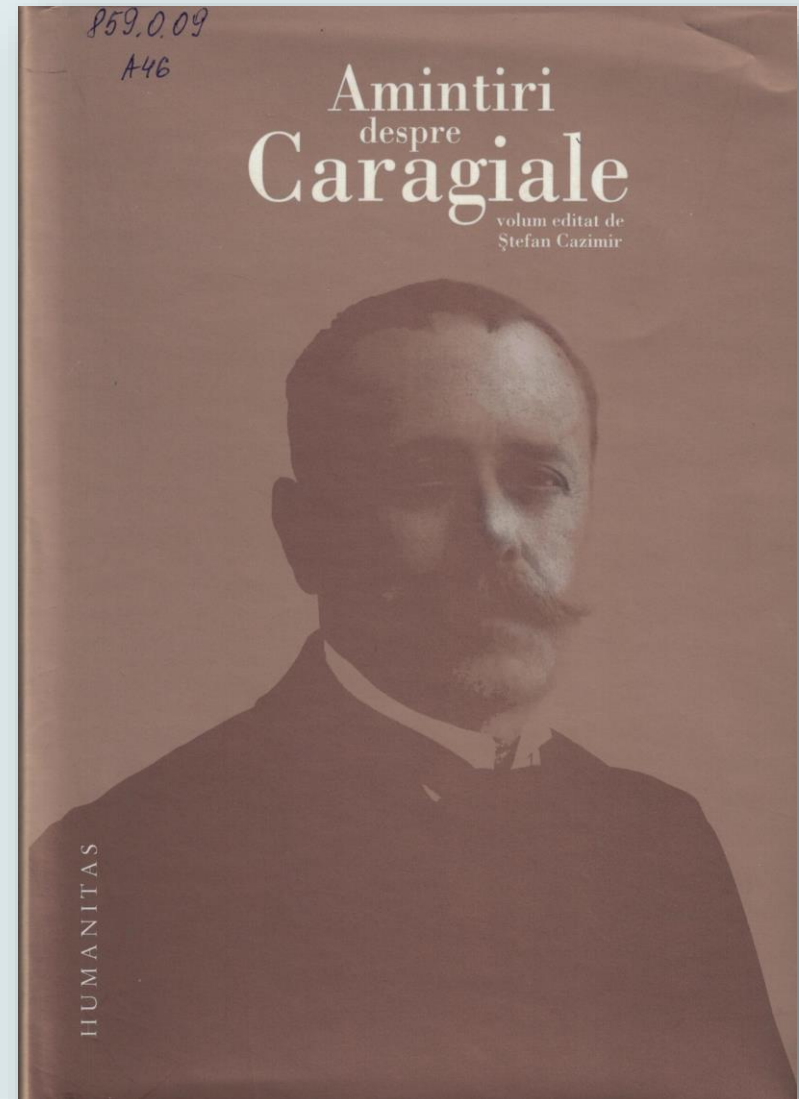
Mărturii despre Caragiale

(convorbiri, corespondență, portrete)

Literatura română nu cunoaște autor a cărui prezență fizică în mijlocul contemporanilor să fi fost pătrunsă mai viu de atmosfera creației sale, autor la care, între spațiul manifestării curente și acela al ficțiunii, să se arcuiască punți mai numeroase.

Strângerea laolaltă a celor mai însemnate mărturii despre Caragiale așază într-o lumină puternică trăsătura lui suverană: înțelegerea vieții ca un spectacol perpetuu, conceput, regizat și jucat de el însuși. Ceea ce rețin cu precădere memorialiștii sunt fragmente ale acestei reprezentării. Ceea ce nu omite nici unul din portrete este imaginea omului-spectacol.

Ștefan Cazimir

Amintiri despre Caragiale. București: Ed. Humanitas, 2013. ISBN 978-973-50-4166-3.

Caragiale, textura unei actualități pe care nu am depășit-o încă

Lucrarea evidențiază original actualitatea operei lui I. L. Caragiale. Demersul critic s-a efectuat prin compararea structurilor lingvistice deficitare ale personajelor lui Caragiale și cele ale contemporanilor noștri, demonstrându-se că salturile tehnologice din ultimul secol nu au condus și la ameliorarea caracterului uman, ba dimpotrivă. În acest context, autorul a lansat și un concept critic ce surprinde consubstanțialitatea universului caragialian, dar și complicitatea sa cu orice realitate care cultivă *selecția negativă a valorilor*: „Caragialumea”.

Cristian Stamatoiu

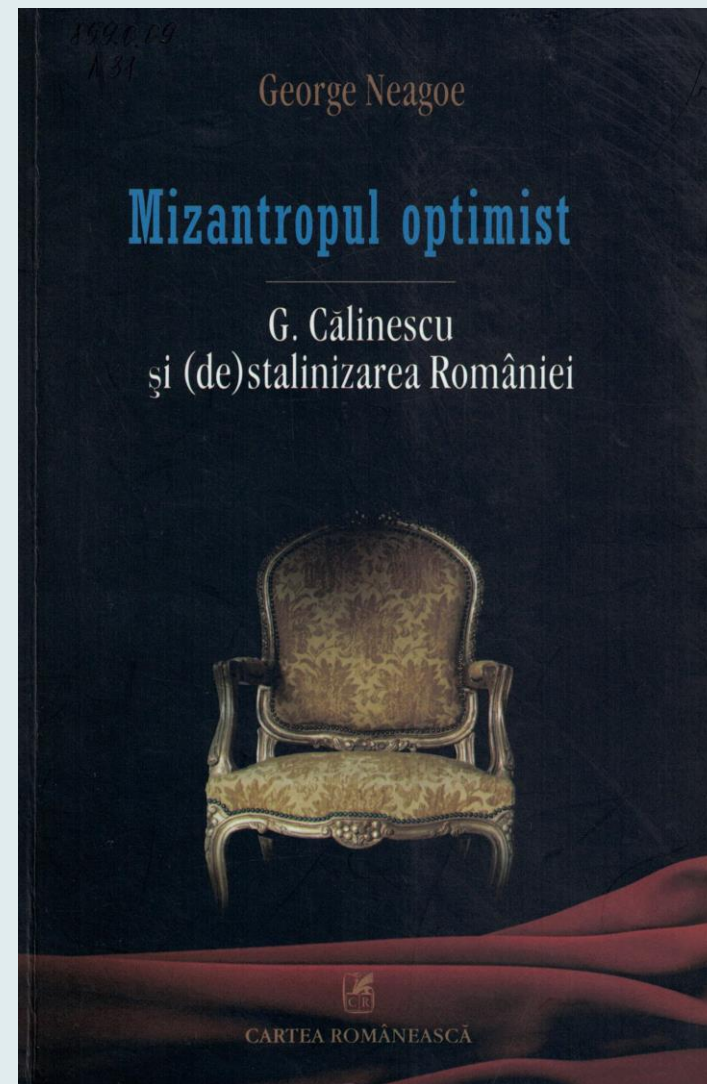

STAMATOIU, Cristian. *„Lanțul slăbiciunilor”
comunicaționale în lumea lui Caragiale și în cea de azi.*
București: Ed. Eikon, 2017. ISBN 978-606-711-713-4.

G. Călinescu, complexul literatului rătăcit printre politicieni

Particularizând, personajul principal din *Mizantropul optimist* nu este G. Călinescu, așa cum ar reieși din titlu, ci reacțiile ilustrului bărbat față de problemele României, în perioada 1943-1949. Raportarea la Mareșalul Ion Antonescu, la monarhia constituțională, la pluralismul partinic, la partidele „istorice”, la parlamentarism, la justiția sovietizată (cu referire la procesele loturilor Ion Antonescu, respectiv Iuliu Maniu), la regimul salarizării, la statutul scriitorilor ...

George Neagoe

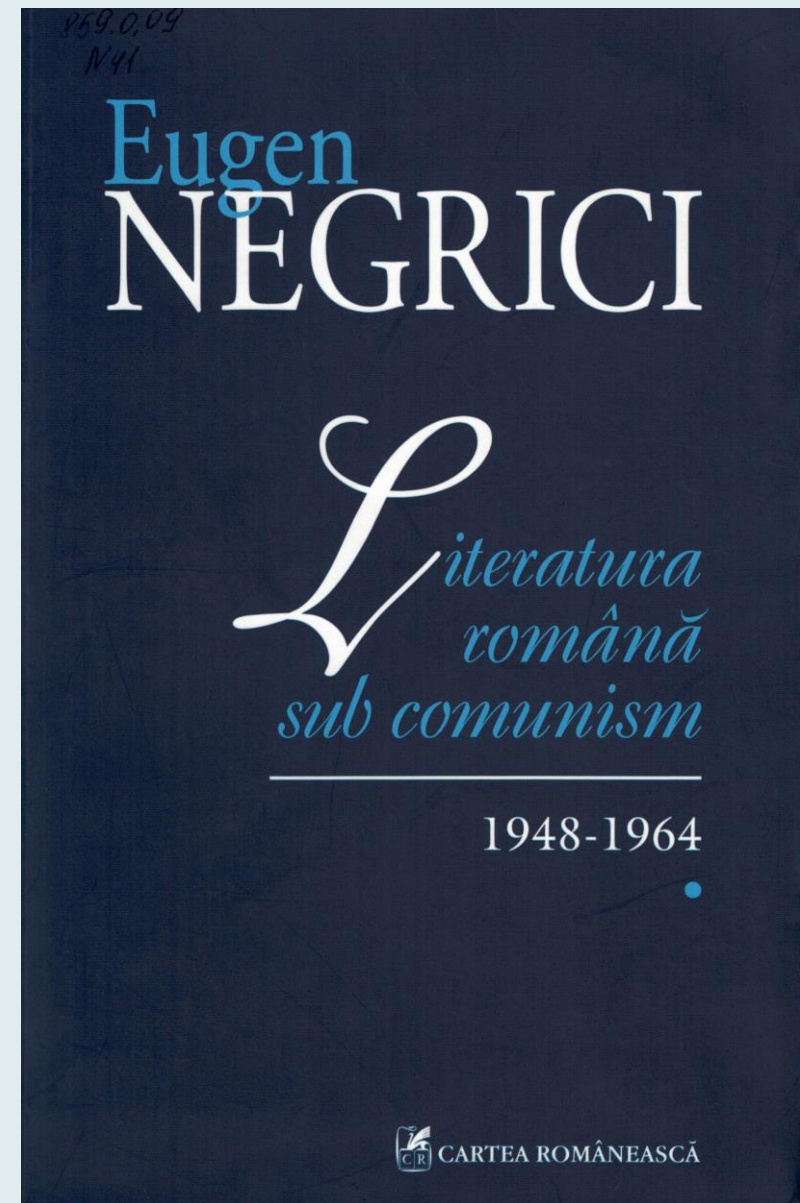

NEAGOE, George. *Mizantropul optimist: G. Călinescu și (de)stalinizarea României*. București: Ed. Cartea Românească, 2015. ISBN 978-973-23-3094-4.

O panoramă a compromisurilor și manipulărilor propagandistice

Literatura română sub comunism nu este o istorie literară în accepția obișnuită a termenului, întrucât nu-și propune să înregistreze metodic producția literară din perioada 1948-1989. Ea urmărește cu deosebire evoluția fenomenului artistic românesc în condițiile tragice ale unei societăți opresive și eforturile excepționale ale scriitorilor români de a găsi căile și mijloacele prin care să facă să funcționeze, cu cât mai puține concesii, instituția literaturii.

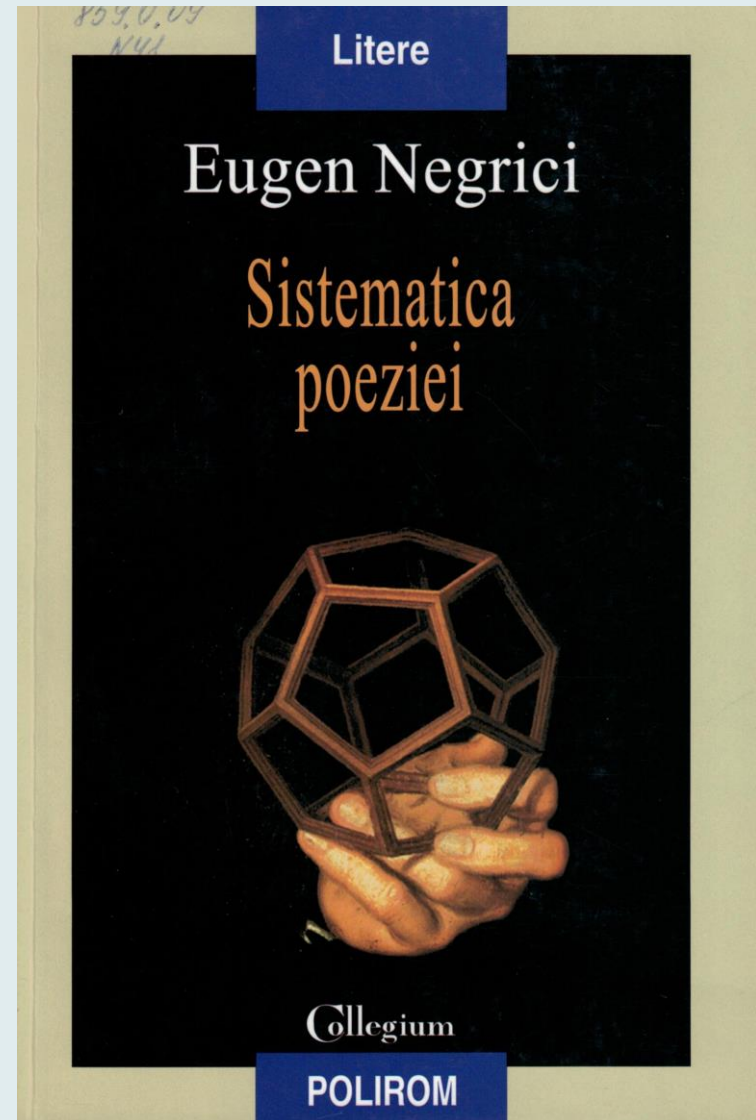
Eugen Negrici

NEGRICI, Eugen. *Literatura română sub comunism : 1948-1964*.
Volumul I. București: Ed. Cartea Românească, 2010.
ISBN 978-973-23-2918-4.

Procesul facerii poemului

În *Sistematica poeziei*, criticul și teoreticianul Eugen Negrici reușește să demonteze, printr-o remarcabilă operă de sinteză, mecanismele subtile ale producerii textului poetic, să identifice și să definească atitudinile fundamentale ale *eului producător* în raport cu *existentul*. Este vorba despre procesul facerii poemului, bazat pe trei posibile modele generative, și de felul în care funcționează acestea. Parcurgând această „gramatică generativă” a poeziei, poeții își pot cunoaște posibilitățile și pot afla, mai ales, cum nu ar trebui să scrie.

NEGRICI, Eugen. *Sistematica poeziei*. Iași:
Ed. Polirom, 2018. ISBN 978-973-46-7233-2.

Din cuprins:

Aventura poeziei în plan teoretic

Cu privire la roman

Cazuri literare insolite

M. Blecher

Esenin și noi

Emil Botta

Marin Sorescu

Reconstituiri biografice

Ion Pillat

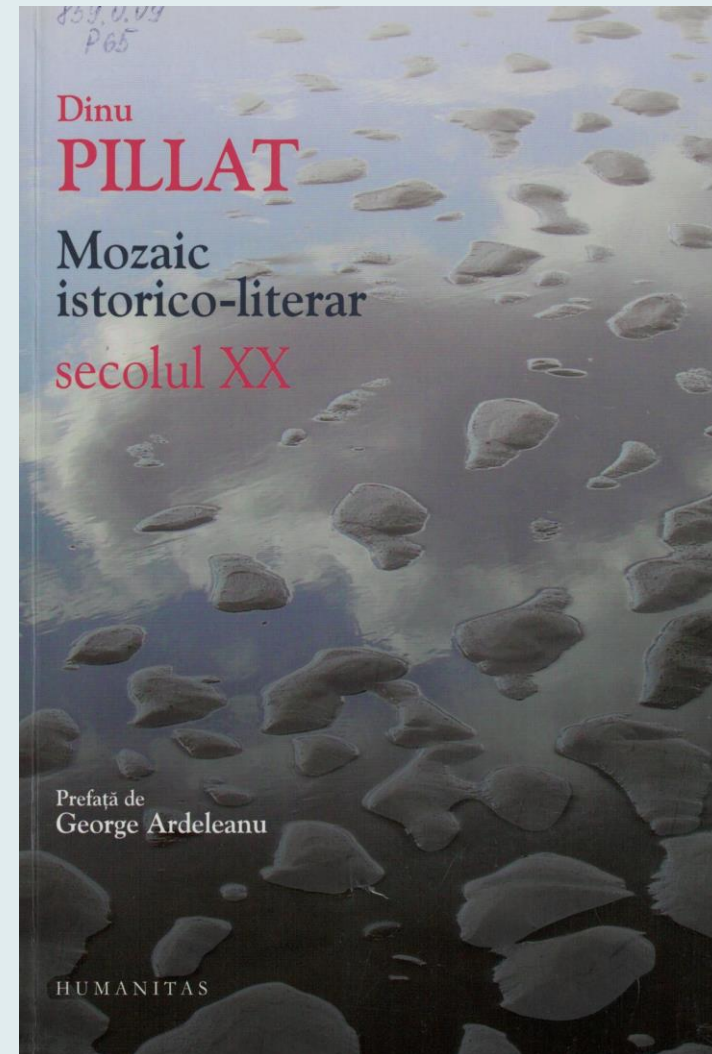
G. Călinescu

Ionel Teodoreanu

V. Voiculescu: biografie și portret

V. Voiculescu la epoca genezei *Povestirilor*

Addenda

PILLAT, Dinu. *Mozaic istorico-literar: Secolul XX*.
București: Ed. Humanitas, 2013. ISBN 978-973-50-4075-8.

Oglinda și drumul o inventariere a prozei românești post-decembriste

Oglinda și drumul inventariază semnalmamente specifice prozei românești post-decembriste, dar și continuități identificabile cu cele două mari perioade din trecutul recent: interbelică și comunistă. Cărțile a peste o sută de prozatori sunt, mai întâi, martore ale dosarului despre *starea prozei*. Panoramările din prima secțiune survolează marile teme la zi: relația istorie-ficțiune și formele sale de manifestare, destinul personajului literar în era micșorării omului, eroticul și thanaticul - revoluții și tabuuri, lectura confidențială, fragmentul și defragmentarea. În cea de-a doua secțiune, prozatorii sunt convocați în schițe de portret cu pledoarii individuale.

Ștefan Borbely

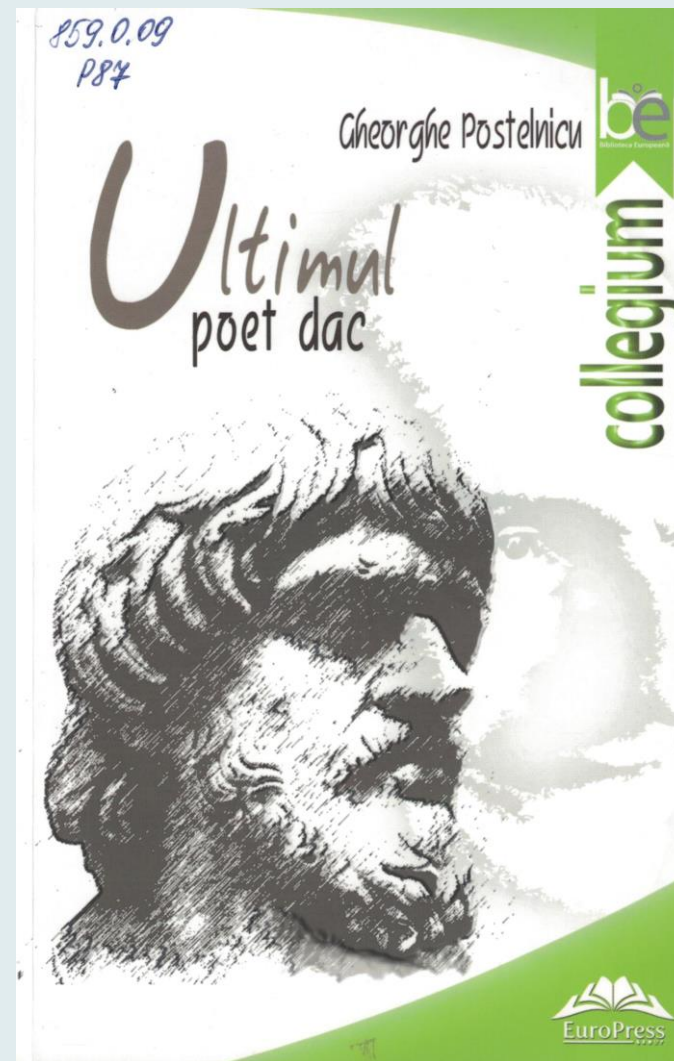

PETRAȘ, Irina. *Oglinda și drumul: Prozatori contemporani*. București: Ed. Cartea Românească, 2013. ISBN 978-973-23-3042-5.

Ion Gheorghe, un exemplu de forța literaturii de a crea alt timp și altă realitate

Opera lui Ion Gheorghe este un exemplu de forța literaturii de a crea alt timp și altă realitate. În acest sens, monografia de față poate fi considerată și o încercare de a o desprinde din strânsoarea unei evaluări conjuncturale, de a-i dezvălui misterul și sugestiile, evadând în alte dimensiuni. Trecutul, un timp fericit. Prezentul, un sezon trădat. Viitorul, un fond cultural care ne poate uni. Între ele, o graniță subțire.

Gheorghe Postelnicu

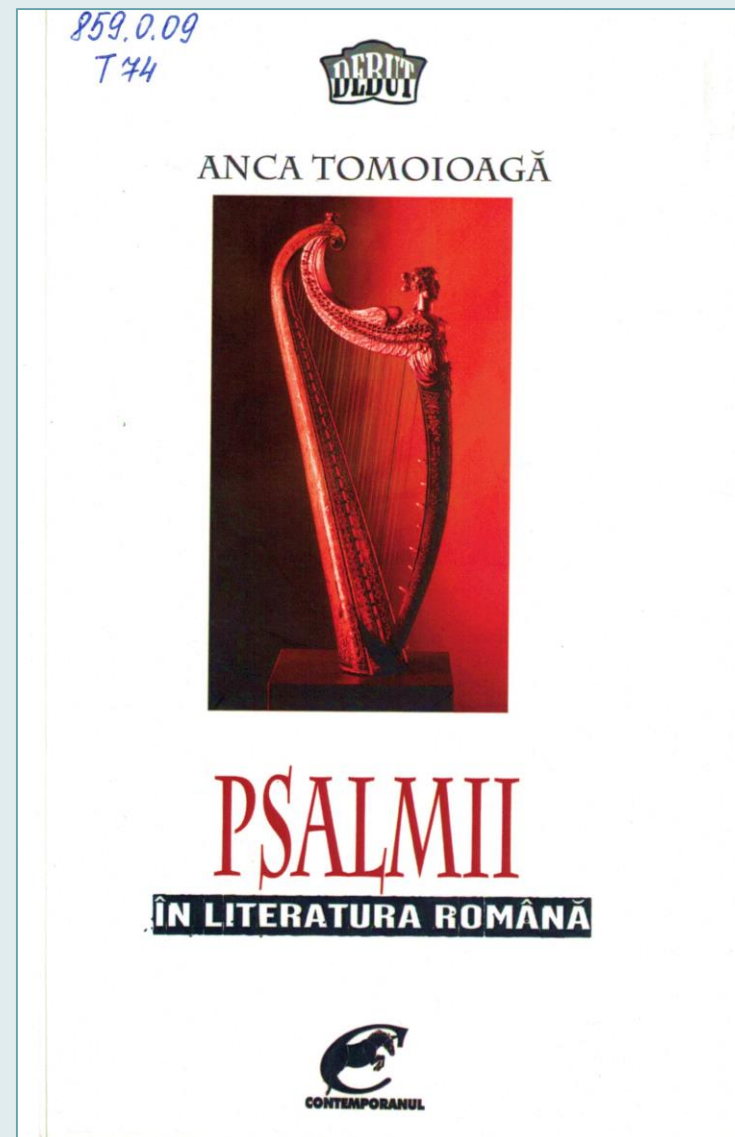

POSTELNICU, Gheorghe. *Ultimul poet dac*. București:
Ed. EuroPress, 2013. ISBN 978-606-668-049-3.

Evoluția psalmului în literatura română

... Evident că psalmul românesc nu înseamnă numai atât și evident că psalmul însuși, ca specie literară, are nevoie de o nouă discuție teoretică, pentru definiție și istoric. Nu istoria veche a psalmului (elucidată, în bună măsură) constituie problema, ci istoria mai nouă, modernă și postmodernă. De aici, din aceste ultime secvențe temporale, vin surprizele plăcute ale cărții Ancăi Tomoioagă, pentru că poezia însăși, modernă și postmodernă, a simțit nevoia să se reco-necteze la tradiția religioasă a psalmului, într-un context ce părea nefavorabil, ca acela al secolului XX și al începutului de mileniu III. De ce se întâmplă această recuperare simptomatică este o problemă majoră ce merită discutată într-un context cultural mai larg, iar Anca Tomoioagă își asumă această interogație.

Ion Simuț

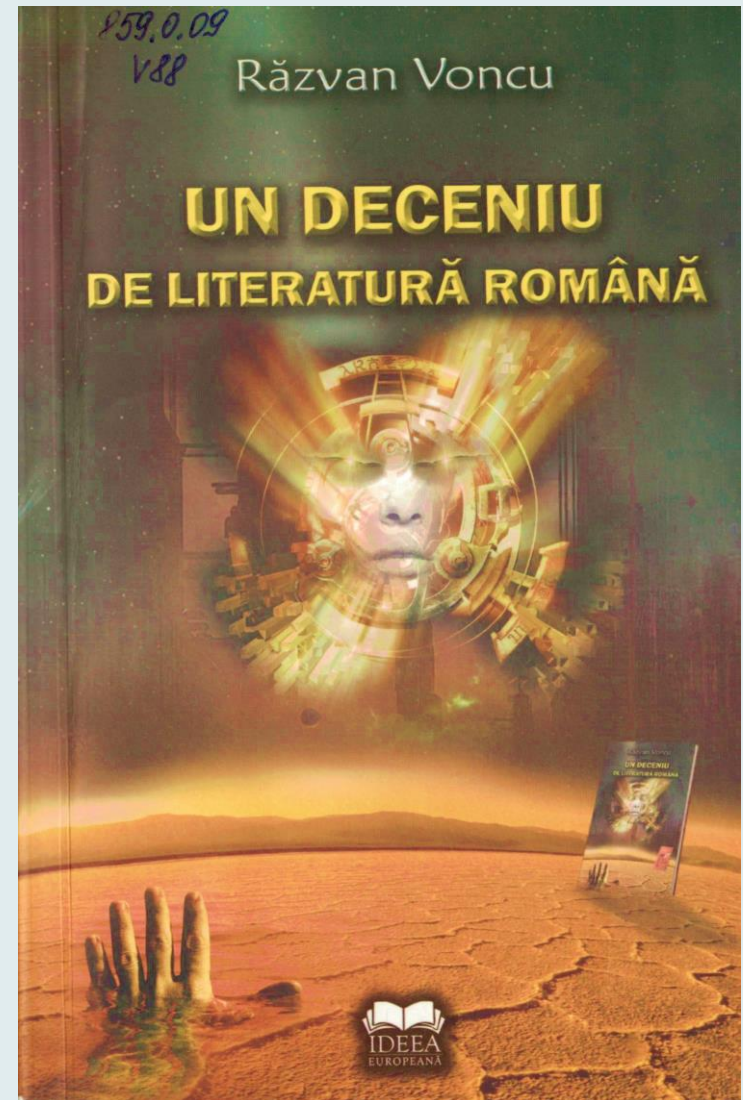
TOMOIOAGĂ, Anca. *Psalmii în literatura română*. București:
Ed. Contemporanul, 2015. ISBN 978-606-8260-68-6.

O panoramă literară a ultimului deceniu

Istorie literară, evenimente editoriale. Cărți de excepție (poezie, proză, literatură confesivă, critică și istorie literară) și autori de excepție (A. Blandiana, G. Vieru, L. Butnaru, M. Ispirescu, F. Neagu, E. Simion, N. Manolescu, A. Jicu, O. Soare, ...).

Istoria ultimului deceniu de literatură română semnată de Răzvan Voncu oferă un peisaj exact, descris în cunoștință de cauză.

Eugen Negriei

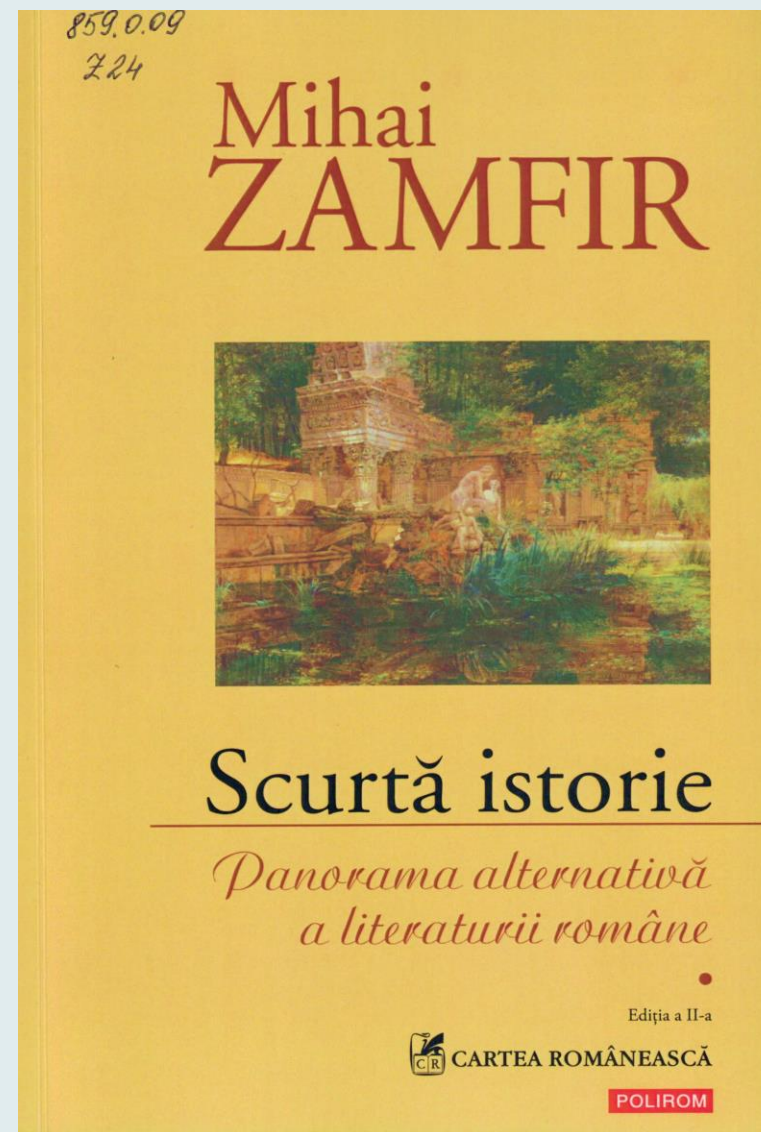

VONCU, Răzvan. *Un deceniu de literatură (1998-2008)*.
București: Ed. Ideea Europeană, 2009. ISBN 978-973-1925-21-9.

O istorie stilistică a literaturii române

Cartea pe care o înfățișez bunăvoinței publicului vrea să fie o istorie contemporană a literaturii române, o reexaminare a galeriei de figuri cunoscute, cercetate însă cu ochiul cititorului de la începutul secolului XXI. Un cititor care încearcă să vadă ce îi mai spun astăzi numele venerabile, cândva familiare, scriitorii din care a învățat în școală versuri pe dinafară, dar care nu mai pot fi reduși la o imagine static-pedagogică. În fiecare dintre marii autori din secolul al XIX-lea există ceva ce a scăpat cititorilor imediați, ca și tradiției critice în general, dar care astăzi poate interesa într-un grad înalt.

Zamfir Mihai

ZAMFIR, Mihai. *Scurtă istorie: Panorama alternativă a literaturii române*. Volumul I. București; Iași: Ed. Cartea Românească; Polirom, 2012. ISBN 978-973-23-2996-2.

Realizat:

Lilia ABABII,

coordonatoarea Centrului de Informare al României, bibliotecară, BŞ USARB

Redactor:

Lina MIHALUȚA,

Directoare adjunctă, BŞ USARB

Editare video:

Centrul informatizare BŞ USARB

2022